

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 27 lutego 2024 r.

Poz. 1243

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.36.2024.AB WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 21 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr L/436/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Węgorzyno.

Uzasadnienie

W dniu 31 stycznia 2024 r. Rada Miejska w Węgorzynie podjęła uchwałę Nr L/436/2024 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Węgorzyno. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 7 lutego 2024 r.

Jako materialnoprawną podstawę wydania wskazanego powyżej aktu organ stanowiący Gminy Węgorzyno powołał przepisy art. 15 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych¹⁾, w myśl których odpowiednio *Strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).*

Analizowana uchwała jest niewątpliwie aktem prawa miejscowego, gdyż ustanawia normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ akty prawa miejscowego są źródłami prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Stosownie do art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Oznacza to, że regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie "uzupełnienie" przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. Podkreślić należy, że art. 7 Konstytucji RP

¹⁾ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 194 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Normy upoważniające powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny.

W przedmiotowej sprawie, jak wynika z cytowanych przepisów ustawy o ochotniczych strażach pożarnych do kompetencji rady gminy zastrzeżone zostało ustalenie wysokości ekwiwalentu za cztery rodzajowo i ściśle określone ustawowo czynności, mianowicie: za udział członków ochotniczej straży pożarnej w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu oraz ćwiczeniu. Treść przepisu art. 15 ust. 1 tej ustawy formułuje zamknięty katalog okoliczności, które uprawniają członka ochotniczej straży pożarnej do otrzymania ekwiwalentu pieniężnego. Przepis ten koresponduje treścią z art. 3 ww. ustawy, który wymienia zadania ochotniczych straży pożarnych, do których należy m.in. udział w działaniach i akcjach ratowniczych (pkt 1), a także organizowanie ćwiczeń oraz udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty (pkt 6).

Prawidłowa realizacja zastrzeżonego dla rady gminy w art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych uprawnienia wymaga zatem ustalenia wysokości ekwiwalentu za udział strażaka ratownika w wszystkich enumeratywnie wskazanych w art. 15 ust. 1 tej ustawy czynnościach, a nie tylko w wybranych. Rada Miejska w Węgorzynie, ustalając wysokość ekwiwalentu pieniężnego w uchwale Nr L/436/2024, postanowiła, że: „Ustala się, że strażakom ratownikom ochotniczych straży pożarnych w Gminie Węgorzyno przysługuje ekwiwalent pieniężny w wysokości:

- 1) 40,00 zł – naliczany za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniach ratowniczych, liczoną od zgłoszenia wyjazdu jednostki ochotniczej straży pożarnej,
- 2) 15,00 zł – za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym”.

Z powyższego wynika jednoznacznie, że Rada Miejska w Węgorzynie nie określiła wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników za uczestnictwo w akcjach ratowniczych. Działanie takie prowadzi w konsekwencji do pozbawienia strażaków ratowników ekwiwalentu pieniężnego za uczestnictwo w akcjach ratowniczych, który im się należy z mocy art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, a więc bez wątpienia uznać je należy za działanie istotnie naruszające prawo.

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym argumentację, stwierdzenie nieważności uchwały Nr L/436/2024 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie *ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków wypłacanego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Węgorzyno* jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski